

Tézy na štátne záverečné skúšky (Mgr.)
Študijný program: Učiteľstvo hudobného umenia
Predmet: Štátna záverečná skúška – Hudobné umenie s didaktikou (Spev)
Akademický rok **2023/2024**

1. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Fyziológia dýchacích orgánov a uvedoméle ovládanie dychu.
c) Hudobná pedagogika a hudobná didaktika. Predmet hudobnej pedagogiky a didaktiky, ciele hudobného vzdelávania, základné členenie disciplín hudobnej didaktiky, príslušnosť k iným vedným disciplínam, základná terminológia.
d) F. Chopin: Mazurka B dur, op. 7 č. 1
2. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Fyziológia fonačných orgánov, teórie fonácie a hlasový začiatok.
c) Najznámejšie hudobno-výchovné metódy a koncepcie v Európe 20. a 21. storočia, charakteristika, osobnosti hudobnej pedagogiky.
d) J. S. Bach: dvojhlasná invencia č. 2 c mol, BWV 773
3. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Rezonančné ústrojenstvo a jeho vplyv na tvorbu tónu.
c) Vývoj výchovy k hudbe po roku 1989 na Slovensku: paradigmy, inovácie - hudobná výchova v alternatívnych a inovatívnych edukačných programoch, osobnosti hudobnej pedagogiky.
d) J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I., č. 2 c mol
4. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Artikulačné ústrojenstvo, spevácka artikulácia a neutralizácia vokálov.
c) Didaktické zásady vo výchove k hudbe s aplikáciou do praxe (konkrétne príklady).
d) J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I., č. 2 c mol
5. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Rozdelenie hlasov a hlasové registre.
c) Motivácia ako naladenie. Možnosti motivovania detí s aplikáciou do praxe (konkrétne príklady).
d) J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I., č. 6 d mol
6. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj detského hlasu a práca s detským hlasom.
c) Organizácia hudobno-výchovného procesu: učebné osnovy, učebný plán, formy vyučovania, vyučovacia hodina a jej typy, fázy (časti) vyučovacej hodiny a ich charakteristika, učebné pomôcky pre hudobno-výchovnú prax.
d) J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I., č. 6 d mol
7. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Mutácia a spevácke školenie v období mutácie.
c) Ponímanie dieťaťa a formovanie jeho osobnosti v hudobno-výchovnom priestore. Vnútorne a vonkajšie determinanty hudobného vývinu dieťaťa: Hudobnosť a hudobné nadanie, hudobné schopnosti – ich podstata a klasifikácia, amúzie.

- d) L. van Beethoven: I. časť sonáty c mol, op. 10 č. 1
8. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Hlasové poruchy a prevencia.
c) Ontogenetický vývin dieťaťa v predškolskom a mladšom školskom veku v kontexte hudobného vývinu a obsahu základných pedagogických dokumentov výchovy k hudbe príslušného veku v ZŠ alebo v ZUŠ.
d) L. van Beethoven: I. časť sonáty c mol, op. 10 č. 1
9. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Chyby, vady speváckeho hlasu a ich odstraňovanie.
c) Ontogenetický vývin dieťaťa v strednom a staršom školskom veku v kontexte hudobného vývinu a obsahu základných pedagogických dokumentov výchovy k hudbe príslušného veku v ZŠ alebo v ZUŠ.
d) L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 1. časť
10. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Odborný profil pedagóga spevu a osobnosť žiaka.
c) Problematika speváckych činností: ciele, historický vývoj, základné hudobno-vyučovacie metódy – ich charakteristika. Konceptia Z. Kodály a jej adaptácia na Slovensku.
d) L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 1. časť
11. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Aký je rozdiel medzi metodikou a didaktikou spevu a aké poznáme didaktické zásady vyučovania spevu.
c) Problematika hudobno-recepčných činností: zmena paradigmy recepcie, typológie recepcie, ciele, problematika, metódy a formy hudobno-výchovnej práce. Koncept D. B. Kabalevského.
d) L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 2. časť
12. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Úlohy vokálnej pedagogiky, tónový ideál a metódy školenia speváckeho hlasu.
c) Problematika hudobno-inštrumentálnych činností: ciele, elementárne hudobné nástroje a ich členenie, výhody a nevýhody hry na nástroji v kolektívnom vyučovaní, technika hry. Konceptia C. Orffa a jej adaptácia na Slovensku.
d) L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 3. časť
13. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Spev v praveku, exotických krajinách a v staroveku.
c) Problematika hudobno-pohybových činností: ciele, formy práce, diferenciacia pohybových činností. Metóda É. J. Dalcrozea.
d) L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 3. časť
14. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
b) Vývoj metodiky spevu v stredoveku a v renesancii.
c) Problematika hudobno-dramatických činností: ciele, charakteristika, formy hudobno-výchovnej práce. Prístupy využívajúce princíp tvorivej hudobnej dramatiky B. Felixa.
d) W. A. Mozart: Variácie na „Ah, vous-je, maman“ KV 265

15. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Vývoj vokálneho umenia a metodiky spevu v období baroka v Taliansku.
 c) Pedagogická interpretácia hudobného diela: problematika, zmena paradigmy recepcie, základné členenie. Prístupy interpretácie hudobného diela J. Hatrika.
 d) W. A. Mozart: Variácie na „Ah, vous-je, maman“ KV 265
16. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Vývoj vokálneho umenia a metodiky spevu vo Francúzsku.
 c) Muzikoterapia a hudobno-pedagogický priestor. Pedagogický koncept muzikoterapie. Ticho - zvuk a ich didaktické využitie.
 d) A. Pärt: Fratres
17. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Vývoj vokálneho umenia a metodiky spevu v Nemecku.
 c) Školská reforma na Slovensku, základné stupne vzdelávania, charakteristika výchovy k hudbe predprimárneho až nižšieho sekundárneho stupňa vzdelávania vo všeobecnovzdelávacích školách.
 d) A. Pärt: Fratres
18. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Vývoj vokálneho umenia a metodiky spevu v Rusku.
 c) Školská reforma na Slovensku, základné stupne vzdelávania, charakteristika výchovy k hudbe predprimárneho až nižšieho sekundárneho stupňa vzdelávania v základných umeleckých školách s dôrazom na kolektívnu formu vyučovania.
 d) Josquin des Pres: Ave Maria ... virgo serena
19. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Vývoj vokálneho umenia a metodiky spevu v Čechách.
 c) Tvorba obsahu hudobného vzdelávania v intenciách Školskej reformy na Slovensku: ciele intelektovo-kognitívne, socioafektívne, senzoricko-motorické, horizontálna, vertikálna a diagonálna línia hudobno-vzdelávacieho procesu, hudobno-vyučovacie metódy.
 d) Orlando di Lasso: In hora ultima
20. a) Interpretácia jednej piesne. Interpretácia jednej árie.
 b) Vývoj vokálneho umenia a metodiky spevu na Slovensku.
 c) Hudobné vzdelávanie v regionalisticky orientovaných školách na Slovensku po roku 1989.
 d) F. Schubert: „Die Forelle“ op. 32, D 550

Literatúra:

Okruh otázok B:

FRAŇEK, M. *Hudební psychologie*. Praha: Karolinum, 2005.

HUDECOVÁ, V. *Odstraňovanie hlasových porúch u hlasových profesionálov*. Bratislava: VŠMU, 1998.

KALMÁROVÁ, L.- SLÁVIKOVÁ, Z.: *Hlas v učiteľskej praxi*. Prešov: Súzvuk, 2003.

KALMÁROVÁ, L.: *Vokálne činnosti*. Prešov: Súzvuk, 2005.

- KALMÁROVÁ, L.: *Zdravý hlas -pekný hlas*. Prešov: Súzvuk, 1998.
- KRBAŤA, P. *Psychológia hudby nielen pre hudobníkov*. Vrútky: Peter Krbaťa, 2008.
- ORFIONOV, A., I. *Niektoré zvláštnosti rusko-sovietskej vokálnej školy*. Bratislava: VŠMU, 1981.
- ORFIONOV, A., I. *Vybrané state o práci vokálneho pedagóga pri výchove mužských hlasov na vysokých hudobných školách*. Bratislava: VŠMU, 1981.
- RAKOVÁ, M.- ŠTÍPLOVÁ, L.-TICHÁ, A.: *Zpíváme a nasloucháme hudbě s nejmenšími*. Praha, 2009.
- RANINEC, J.: *Dejiny a literatúra spevu*. Bratislava: Jozef Raninec, 2001.
- RANINEC, J.: *Európske spevácke školy*. Bratislava: s.n., 2008.
- RANINEC, J.: *Kompendium hlasového a speváckeho pedagóga*. Bratislava: Oto Németh, 2008.
- RANINEC, J.: *Ľudský hlas a jeho kultivovanie*, Bratislava: Veda, 1997, 2003.
- RANINEC, J.: *Vývin tvorby a interpretácie vokálnych skladieb*. AU v Banskej Bystrici, 2005.
- SEDLÁK, F.: *Hudební vývoj dítěte*. Praha: Supraphon, 1974.
- SEDLÁK, F.: *Psychologie hudebních schopností a dovedností*. Praha: Supraphon, 1989.
- STANISLAV, J.: *Hudba, spev reč*. Bratislava: Opus, 1978.
- ŠIMOVÁ O.: *Teória hudobnej výchovy. Základy vokálnej interpretácie*. Bratislava, UK, 1997.
- TICHÁ, A.: *Učíme děti zpívat*. Praha: Portál, 2005, 2009.
- TICHÁ, A- RAKOVÁ, M.: *Zpíváme a hrajeme si s nejmenšími*. Praha: Portál, 2007.
- TUGENDLIEB, F. *Hlasová výchova zpěváků populární hudby*. Praha Hudební a vydavatelská agentura Pepa, 2002.
- ŽIARNA, M.: *Teória hlasovej výchovy*. Ružomberok, Verbum, 2007.

Okruh otázok C:

- BARANOVÁ, E. 2001. *Ako učiť hudobnú výchovu?* Ružomberok: Katolícka univerzita. 99 s.
- BURLAS, L. 1997. *Teória hudobnej pedagogiky*. (Vysokoškolské učebné texty) Prešov: Prešovská univerzita. 114 s.
- FELIX, B. 2003. *Hudobno-dramatické činnosti na I. stupni základnej školy*. Banská Bystrica: Metodicko- pedagogické centrum. 64 s.
- FONTANA, D. 1997. *Psychologie ve školní praxi*. Praha: Portál. 383 s.
- HATRÍK, J. 1997. *Drahokam hudby I*. (Vysokoškolské učebné texty) Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.
- KRUŠINSKÁ, M. 2009. *Výchova k hudbe v škole Márie Montessoriovej. Podnety pre teóriu a prax hudobnej výchovy v alternatívnych a inovatívnych modeloch škôl na Slovensku*. KU PF v Ružomberku. 118 s.
- KRUŠINSKÁ, M. – ZELEIOVÁ, G. J. 2011. *Hudobno-výchovné a hudobno-terapeutické moduly: Podnety z tvorivých dielní akcentujúcich zdroje ľudovej tvorby a osobnej identity*. Ružomberok: KU v Ružomberku. s.167. ISBN 978-80-8084-765-4.
- SEDLÁK, F. 1984. *Didaktika hudební výchovy 2*. Praha: SPN. 310 s.
- SEDLÁK, F. 1988. *Didaktika hudební výchovy 1*. Praha: SPN. 311 s.
- VÁŇOVÁ, H. – SEDLÁK, F. 2016. *Hudební psychologie pro učitele*. Praha: Karolinum. s.406. ISBN 978-80-246-2060-2.

Okruh otázok D:

- ADAMKO, R. *Náuka o hudobných formách*. Ružomberok : Verbum, 2019.

ZIKA, P.: *Učebnica hudobných foriem*. SPN: Bratislava, 1974.
BURLAS, L.: *Formy a druhy hudobného umenia*. Opus: Bratislava, 1978.
JANEČEK, K.: *Hudební formy*. SNKLHU: Praha, 1955.
ZENKL, L.: *ABC hudebních forem*. Praha, 1990.
WANGH, A.: *Umenie počúvať hudbu*. Bratislava, 1997.

Dátum odovzdania: 29.09.2023

Podpis (garant študijného programu):

Podpis (vedúci katedry):

Podpis (dekan fakulty):